

Правління Національного банку України
ПОСТАНОВА

05 вересня 2025 року

Київ

№ 114

Про затвердження Змін до Положення про визнання належності послуги чи операції до фінансової / обмеженої платіжної послуги та виявлення здійснення безліцензійної діяльності на ринку небанківських фінансових послуг і платіжному ринку

Відповідно до статей 7, 15, 55¹, 56 Закону України “Про Національний банк України”, статей 8, 77, 78 Закону України “Про платіжні послуги”, статей 4, 21, 23 Закону України “Про фінансові послуги та фінансові компанії”, з метою врегулювання порядку визнання належності послуг чи операцій, що містять ознаки одного чи кількох видів фінансових послуг / обмежених платіжних послуг, до фінансових / обмежених платіжних послуг та виявлення здійснення безліцензійної діяльності на ринку небанківських фінансових послуг і платіжному ринку з урахуванням вимог до здійснення адміністративної процедури відповідно до вимог законодавства України Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Затвердити Зміни до Положення про визнання належності послуги чи операції до фінансової / обмеженої платіжної послуги та виявлення здійснення безліцензійної діяльності на ринку небанківських фінансових послуг і платіжному ринку, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 04 вересня 2024 року № 105 (зі змінами), що додаються.

2. Департаменту методології регулювання діяльності небанківських фінансових установ (Сергій Савчук) після офіційного опублікування довести до відома небанківських надавачів фінансових, платіжних послуг інформацію про прийняття цієї постанови.

3. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Інд. 33

Зміни

до Положення про визнання належності послуги чи операції до фінансової / обмеженої платіжної послуги та виявлення здійснення безліцензійної діяльності на ринку небанківських фінансових послуг і платіжному ринку

1. У розділі I:

1) у пункті 1:

пункт після слів «“Про Національний банк України”» доповнити словами “(далі – Закон про Національний банк)”;

пункт після слів “(далі – Закон про платіжні послуги)” доповнити словами «, “Про адміністративну процедуру” (далі – Закон про адміністративну процедуру)»;

2) у пункті 3:

підпункт 1 після слів “валютними операціями,” доповнити словами “платіжних послуг (фінансових, нефінансових платіжних послуг),”;

підпункт 2 після слів “з надання фінансових” доповнити словами “послуг, платіжних послуг”;

пункт після підпункту 2¹ доповнити новим підпунктом 2² такого змісту:

“2²) Комітет з нагляду – колегіальний орган Правління Національного банку України, утворений у відповідності до вимог статті 17 Закону про Національний банк, з урахуванням повноважень, визначених у пунктах 20, 20¹ розділу III цього Положення;”;

у підпункті 4 слова “(крім надавачів нефінансових платіжних послуг)” виключити;

пункт після абзацу чотирнадцятого доповнити новим абзацом п’ятнадцятим такого змісту:

“Термін “адміністративне провадження” уживається в цьому Положенні в значенні, наведеному в Законі про адміністративну процедуру.”.

У зв’язку з цим абзац п’ятнадцятий уважати абзацом шістнадцятим;

в абзаці шістнадцятому слова “споживачів фінансових послуг” замінити словами “споживачів фінансових, платіжних”;

3) у підпункті 3 пункту 5 слова “включаючи їх мобільні версії,” замінити словами “їх мобільних версій, включаючи вебсайти сервісів, з використанням яких потенційно здійснюється безліцензійна діяльність, а також”;

4) підпункт 2 пункту 6 після слів “з надання фінансових” доповнити словами “послуг, платіжних послуг”;

5) в абзаці п’ятому підпункту 2 пункту 7:

абзац після слів “в формі електронного документа інформації, отриманої з вебсайту” доповнити словами “, його мобільної версії, включаючи з вебсайту сервісу, з використанням якого потенційно здійснюється безліцензійна діяльність”;

абзац після слів “відбувається перегляд” доповнити словом “такого”;

абзац після слів “отриманої з” доповнити словом “такого”;

6) у пункті 8:

підпункт 2 після слова “платіжних” доповнити словами “/ обмежених платіжних”;

підпункт 3 замінити двома новими підпунктами 3, 4 такого змісту:

“3) визнання належності послуги чи операції до фінансової / обмеженої платіжної послуги;

4) віднесення осіб, які не здійснили авторизацію діяльності з надання платіжних послуг / обмежених платіжних послуг, до таких, які здійснюють надання платіжних послуг / обмежених платіжних послуг без ліцензії та/або реєстрації.”;

7) пункт 9 доповнити словами “або особи, яка виконує його обов’язки (далі – керівник структурного підрозділу)”;

8) розділ доповнити двадцятьма одним новими пунктами 9¹–9²¹ такого змісту:

“9¹. Відносини щодо прийняття, набрання чинності, виконання та припинення дії адміністративними актами, прийнятими відповідно до цього Положення, регулюються Законом про адміністративну процедуру з урахуванням особливостей, установлених Законом про фінансові послуги, Законом про платіжні послуги.

9². Національний банк здійснює адміністративне провадження з питань, що регулюються цим Положенням (далі – адміністративне провадження), відповідно до вимог законодавства України.

9³. Національний банк повідомляє учасника адміністративного провадження про початок адміністративного провадження в строки, визначені в пункті 16³ розділу II цього Положення.

У повідомленні зазначаються:

1) права та обов'язки учасника адміністративного провадження, включаючи порядок ознайомлення з матеріалами адміністративної справи, визначені статтею 28 Закону про адміністративну процедуру;

2) способи подання учасником адміністративного провадження своїх пояснень, зауважень у справі;

3) строк, протягом якого учасник адміністративного провадження має право подати пояснення, зауваження у справі.

9⁴. Права та обов'язки учасників адміністративного провадження, що здійснюється відповідно до цього Положення, визначені Законом про адміністративну процедуру, Законом про фінансові послуги та Законом про платіжні послуги.

9⁵. Національний банк має право зупинити адміністративне провадження за власною ініціативою або за письмовою заявою (клопотанням) особи у випадках, визначених у частині другій статті 64 Закону про адміністративну процедуру.

9⁶. Національний банк зупиняє адміністративне провадження, включаючи на письмову вимогу особи в довільній формі, з підстав, визначених у частині першій статті 64 Закону про адміністративну процедуру.

9⁷. Підставою для відмови в задоволенні заяви (клопотання) про зупинення адміністративного провадження є те, що в такій заяві (такому клопотанні) немає обставин, що перешкоджають розгляду справи, інших підстав, визначених у статті 64 Закону про адміністративну процедуру.

9⁸. Підставою для відмови в задоволенні заяви (клопотання) про поновлення адміністративного провадження є й надалі наявність обставин, що зумовили його зупинення.

9⁹. Національний банк має право повідомити учасника адміністративного провадження, що подані документи потребують доопрацювання, якщо документи не відповідають вимогам законодавства України, та запропонувати подати / надати додаткові документи / інформацію, необхідні / необхідну для прийняття обґрунтованого рішення, та зазначити, що в разі неможливості доопрацювати документи та/або подати / надати зазначені документи / інформацію в запропонований строк учасник адміністративного провадження має право подати заяву (клопотання) про зупинення адміністративного провадження на строк, який є необхідним для подання / надання таких / такої документів / інформації.

9¹⁰. Повідомлення Національного банку, зазначене в пункті 9⁹ розділу I цього Положення, повинно містити:

1) строк, протягом якого мають бути подані / надані доопрацьовані / додаткові документи / інформація;

2) застереження, що в разі неподання / ненадання особою доопрацьованих та/або додаткових документів / інформації або заяви (клопотання) про зупинення адміністративного провадження в установлений Національним банком строк Національний банк прийматиме рішення за результатом розгляду наявних документів.

9¹¹. Національний банк має право зупинити адміністративне провадження для перевірки достовірності поданих / наданих учасником адміністративного провадження документів / інформації та/або отримання документів / інформації від державних органів, іноземних державних органів, органів місцевого самоврядування, юридичних осіб та фізичних осіб, якщо непроведення такої перевірки та/або брак таких документів / інформації перешкоджає об'єктивному вирішенню справи.

Перебіг строку адміністративного провадження відновлюється з дня припинення обставини, що спричинила зупинення адміністративного провадження, а в разі неподання / ненадання запитуваних документів / інформації – з робочого дня, наступного за днем спливу строку, визначеного для їх подання.

9¹². Національний банк відновлює адміністративне провадження за власною ініціативою або за заявою (клопотанням) особи після подання / надання доопрацьованих / додаткових документів / інформації, визначених / визначеної в

пункті 9⁹ розділу I цього Положення, та/або після припинення обставини, що спричинила зупинення адміністративного провадження, та/або в разі неподання / ненадання запитуваних документів / інформації – із робочого дня, наступного за днем спливу строку, визначеного для їх подання.

9¹³. Порядок розгляду клопотань, ознайомлення учасника адміністративного провадження з матеріалами адміністративної справи на підставі запиту про доступ до матеріалів адміністративної справи здійснюється Національним банком у порядку, визначеному:

1) главою 69 розділу XII Положення про застосування Національним банком України коригувальних заходів, заходів раннього втручання, заходів впливу у сфері державного регулювання діяльності на ринках небанківських фінансових послуг, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 25 грудня 2023 року № 183 (зі змінами), – щодо фінансових послуг (крім платіжних фінансових послуг);

2) розділом XIV Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення вимог законодавства, що регулює діяльність на платіжному ринку, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 22 вересня 2022 року № 206 (зі змінами), – щодо платіжних послуг, обмежених платіжних послуг.

9¹⁴. Керівник структурного підрозділу до безпосереднього розгляду питання про прийняття Правлінням Національного банку України (далі – Правління) / Комітетом з нагляду рішень, визначених у пункті 18 розділу III цього Положення, приймає процедурні рішення про:

1) продовження строку подання пояснень, зауважень у справі, передбачених у пункті 9³ розділу I цього Положення, доопрацювання документів / інформації, подання додаткових документів, визначених у пункті 9⁹ розділу I цього Положення, за клопотанням учасника адміністративного провадження або відмову в продовженні такого строку;

2) зупинення / поновлення адміністративного провадження;

3) задоволення або відмову, включаючи повністю або частково, у задоволенні запиту про доступ до матеріалів адміністративної справи;

4) задоволення або відмову в задоволенні клопотання, визначеного в пункті 7 частини першої статті 28 Закону про адміністративну процедуру;

5) закриття адміністративного провадження з підстав, визначених у частині другій статті 65 Закону про адміністративну процедуру.

9¹⁵. Національний банк повідомляє учасника адміністративного провадження про результати розгляду клопотань, визначених у статті 28 Закону про адміністративну процедуру (задоволення клопотання або відмову у задоволенні клопотання), у листі.

9¹⁶. Керівник структурного підрозділу здійснює процедурні дії та приймає процедурні рішення, ініційовані відповідно до Закону про адміністративну процедуру до початку розгляду Правлінням / Комітетом з нагляду питань, прийняття рішень за якими визначається цим Положенням, та після прийняття рішень, визначених цим Положенням.

Процедурні рішення оформляються листом за підписом керівника структурного підрозділу.

9¹⁷. Правління / Комітет з нагляду здійснює процедурні дії та приймає процедурні рішення, ініційовані відповідно до Закону про адміністративну процедуру під час безпосереднього розгляду на засіданні Правління / Комітету з нагляду питання щодо прийняття рішень, визначених у пункті 18 розділу III цього Положення.

9¹⁸. Національний банк закриває адміністративне провадження з підстав, визначених у статті 65 Закону про адміністративну процедуру.

9¹⁹. Повідомлення про вчинені процедурні дії і процедурні рішення, прийняті під час здійснення адміністративного провадження за цим Положенням, направляється Національним банком із дотриманням вимог, визначених у статті 32 Закону про адміністративну процедуру.

9²⁰. Рішення Правління / Комітету з нагляду, визначені в пункті 18 розділу III цього Положення, повинні містити відомості, передбачені в статтях 71, 72 Закону про адміністративну процедуру.

Рішення Правління / Комітету з нагляду, яке негативно впливає на право, свободу чи законний інтерес особи або покладає на неї певний обов'язок, повинно містити:

- 1) підстави прийняття такого акта з належним обґрунтуванням;
- 2) строк і порядок його оскарження, включаючи найменування суду, до якого особа може подати позов;
- 3) вказівку на те, що оскарження рішення, акта або дії Національного банку не зупиняє їх виконання відповідно до статті 74 Закону про Національний банк.

9²¹. Адміністративні акти, прийняті Правлінням / Комітетом з нагляду за результатами розгляду адміністративної справи за цим Положенням, доводяться до відома особи в порядку, визначеному в пунктах 29, 30 розділу IV цього Положення.”.

2. У розділі II:

- 1) в абзаці третьому пункту 10:
 абзац після слова “фінансових,” доповнити словом “платіжних,”;
 слово “проводиться” виключити;
 абзац після слова “послуг” доповнити словами “та оформлення її результатів здійснюється”;
- 2) розділ після пункту 10 доповнити новим пунктом 10¹ такого змісту:
 “10¹. Під час проведення поглибленого аналізу Національний банк має право враховувати висновки, результати, отримані під час здійснення Національним банком своїх функцій та повноважень, включаючи за вже прийнятими рішеннями Національного банку, з урахуванням проведеного поглибленого аналізу / камеральної перевірки інформації щодо особи, яка потенційно здійснює безліцензійну діяльність / об’єкта нагляду, отриманої з інших вебсайтів, включаючи їх мобільні версії, та вебсайти сервісів.”;
- 3) підпункт 4 пункту 14 викласти в такій редакції:
 “4) опис виявлених фактів (включаючи виявлені дії, обставини), на підставі яких може бути зроблений висновок про здійснення безліцензійної діяльності / нездійснення безліцензійної діяльності;”;
- 4) у пункті 15:
 пункт після підпункту 6 доповнити новим підпунктом 6¹ такого змісту:
 “6¹) опис зафіксованих обставин, що можуть бути підставою для прийняття Національним банком адміністративного акта щодо особи, яка потенційно

здійснює безліцензійну діяльність, у межах адміністративної процедури (у разі їх виявлення);”;

абзац другий підпункту 7 виключити;

5) абзац перший пункту 16 викласти в такій редакції:

“16. Національний банк у строки, визначені в пункті 16³ розділу III цього Положення, направляє довідку за результатами поглибленого аналізу, яка містить опис зафіксованих обставин, що можуть бути підставою для прийняття Національним банком адміністративного акта щодо особи, яка потенційно здійснює безліцензійну діяльність, особі, яка потенційно здійснює безліцензійну діяльність, із супровідним листом з пропозицією надати додаткову інформацію / пояснення / заперечення.”;

6) розділ доповнити трьома новими пунктами 16¹–16³ такого змісту:

“16¹. День складання довідки за результатами поглибленого аналізу, у якій зафіксовані обставини, що можуть бути підставою для прийняття Національним банком адміністративного акта щодо особи, яка потенційно здійснює безліцензійну діяльність (далі – Довідка за результатами поглибленого аналізу), є днем початку адміністративного провадження за ініціативою Національного банку щодо особи, яка потенційно здійснює безліцензійну діяльність.

Перебіг строку в адміністративному провадженні починається з наступного дня після складання Довідки за результатами поглибленого аналізу.

16². Національний банк у разі складання Довідки за результатами поглибленого аналізу повідомляє особу, яка потенційно здійснює безліцензійну діяльність, про початок здійснення адміністративного провадження в порядку та строки, визначені в пункті 16³ розділу II цього Положення.

16³. Повідомлення про початок адміністративного провадження разом із Довідкою за результатами поглибленого аналізу надсилається особі, яка потенційно здійснює безліцензійну діяльність, невідкладно, але не пізніше наступного робочого дня з дня її складання, а за наявності обґрунтованих причин – не пізніше трьох робочих днів із дня складання Довідки за результатами поглибленого аналізу в порядку, визначеному в пункті 16 розділу II цього Положення, з урахуванням форми комунікації з об’єктом перевірки, що визначена в розділі IV цього Положення.”.

3. У розділі III:

1) у пункті 17:

абзац перший викласти в такій редакції:

“17. Структурний підрозділ за результатами здійснення поглибленого аналізу / камеральної перевірки та/або за наявності обґрунтованих підстав для прийняття рішення, передбаченого пунктом 18 розділу III цього Положення, подає на розгляд Правління / Комітету з нагляду такі документи:”;

в абзаці шостому цифри “1, 2, 3, 6” замінити цифрами “1, 3”;

2) у пункті 19:

в абзаці першому цифру “, 6” виключити;

в абзаці другому слово “питань” виключити;

3) пункт 20 викласти в такій редакції:

“20. Комітет з питань нагляду та регулювання діяльності банків, оверсайта платіжної інфраструктури приймає рішення щодо об’єкта нагляду:

1) визначені в підпунктах 2, 4, 6 пункту 18 розділу III цього Положення;

2) визначені в підпунктах 1, 5 пункту 18 розділу III цього Положення, – у частині фінансових платіжних послуг, обмежених платіжних послуг.”;

4) розділ після пункту 20 доповнити новим пунктом 20¹ такого змісту:

“20¹. Комітет з питань нагляду та регулювання діяльності ринків небанківських фінансових послуг приймає рішення щодо об’єкта нагляду, визначені в підпунктах 1, 5 пункту 18 розділу III цього Положення щодо фінансових послуг (крім фінансових платіжних послуг).”;

5) у пункті 21:

абзац перший доповнити словами “відомості, передбачені в статті 71 Закону про адміністративну процедуру, включаючи”;

у підпункті 5:

слово “питань” виключити;

слова та цифри “у пункті 20” замінити словами та цифрами “у пунктах 20, 20¹”;

друге речення абзацу сьомого доповнити словами “, Закону про платіжні послуги”;

6) пункт 24 викласти в такій редакції:

“24. Національний банк після прийняття рішення, визначеного в пункті 18 розділу III цього Положення:

1) оприлюднює рішення на сторінках офіційного Інтернет-представництва Національного банку – невідкладно (не пізніше наступного робочого дня з дня прийняття рішення), а за наявності обґрунтованих причин – не пізніше трьох робочих днів після прийняття рішення (крім рішень, передбачених абзацом четвертим пункту 24 розділу III цього Положення);

2) направляє прийняте рішення особі, щодо якої прийнято рішення (крім рішень до необмеженого кола осіб), – у строки і порядку, визначені в розділі IV цього Положення.

Національний банк оприлюднює рішення, передбачені підпунктами 1, 5 пункту 18 розділу III цього Положення, прийняті Правлінням / Комітетом з нагляду за результатами розгляду адміністративної справи з питань, що регулюються цим Положенням, відповідно до вимог частини третьої статті 4 Закону про фінансові послуги на сторінках офіційного Інтернет-представництва Національного банку – невідкладно, але не пізніше наступного робочого дня після його прийняття.”;

7) у пункті 28:

в абзаці другому:

абзац після слів “платіжною послугою,” доповнити словами “надання платіжної послуги”;

абзац після слова та цифр “Положення № 217” доповнити словами та цифрами “, Положення про порядок здійснення авторизації діяльності надавачів нефінансових платіжних послуг, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 25 липня 2025 року № 81,”;

в абзаці третьому слово “питань” виключити.

4. У розділі IV:

1) пункти 29, 30 викласти в такій редакції:

“29. Національний банк невідкладно (не пізніше наступного робочого дня з дня прийняття рішення), а за наявності обґрунтованих причин – не пізніше трьох робочих днів із дня прийняття рішення, визначеного в пункті 18 розділу III цього Положення, за результатами розгляду адміністративної справи за цим Положенням, повідомляє особу, яка здійснює безліцензійну діяльність, шляхом надсилання їй прийнятого рішення в один із зазначених способів:

1) у формі електронного документа – на електронну адресу особи, яка здійснює безліцензійну діяльність (за наявності інформації про таку електронну

адресу), разом із супровідним листом, підписаним КЕП керівника структурного підрозділу;

2) у паперовій формі (або у формі паперової копії електронного документа / документа в паперовій формі, засвідченої в порядку, установленому законодавством України) на поштову адресу особи, яка здійснює безліцензійну діяльність, рекомендованим листом із повідомленням про вручення разом із копією супровідного листа, оригінал якого підписано керівником структурного підрозділу, засвідченого в порядку, установленому законодавством України.

Повідомлення особи, яка здійснює безліцензійну діяльність, про прийняте Національним банком рішення здійснюється в паперовій формі, якщо Національний банк не отримав підтвердження отримання особою електронного листа протягом двох робочих днів із дня направлення прийнятого рішення в електронній формі та/або за умови того, що Національний банк не має інформації про електронну адресу особи, яка здійснює безліцензійну діяльність.

Національний банк повідомляє особу, яка здійснює безліцензійну діяльність, про рішення, передбачені підпунктами 1, 5 пункту 18 розділу III цього Положення, прийняті Правлінням / Комітетом з нагляду за результатами розгляду адміністративної справи з питань, що регулюються цим Положенням, відповідно до вимог частини третьої статті 4 Закону про фінансові послуги, шляхом направлення зазначеного рішення не пізніше наступного робочого дня після його прийняття у спосіб, зазначений у підпунктах 1, 2 пункту 29 розділу IV цього Положення.

30. Особа, яка здійснює безліцензійну діяльність, вважається належним чином повідомлена про прийняте Національним банком рішення за умови виконання Національним банком відповідних дій, визначених у пункті 24 розділу III цього Положення.

Днем доведення до відома особи, яка здійснює безліцензійну діяльність, рішення, прийнятого Правлінням / Комітетом з нагляду за результатами розгляду адміністративної справи за цим Положенням, є день виконання Національним банком дій, визначених у пунктах 29, 30 розділу IV цього Положення.

Рішення, прийняте Правлінням / Комітетом з нагляду за результатами розгляду адміністративної справи за цим Положенням щодо необмеженого кола осіб / особи, які здійснюють / яка здійснює безліцензійну діяльність, місцезнаходження та електронна адреса якої невідомі, вважається таким, що доведене до відома таких осіб / такої особи з моменту оприлюднення рішення в порядку, визначеному в підпункті 1, абзаці четвертому пункту 24 розділу III цього Положення.

Національний банк фіксує в матеріалах адміністративної справи час (дату) та спосіб доведення такого рішення до відома необмеженого кола осіб / особи, які здійснюють / яка здійснює безліцензійну діяльність.”.